

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національна музична академія України імені П.І. Чайковського
Освітня програма	37199 Культурологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	034 Культурологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національна музична академія України імені П.І. Чайковського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37199
Назва ОП	Культурологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Матоліч Ірина Яремівна, Боголюбова Ірина Владиславівна, Шевчук Дмитро Михайлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.11.2020 р. – 04.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/37199-Vidomosti-pro-samootsinyuvannya-ONP-DPh_034.pdf
Програма візиту експертної групи	http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/034_Programa-vizitu-ekspertiv-NAZYAVO-do-NMAU-im.P.I.CHajkovskogo.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У цілому освітньо-наукова програма «Культурологія» третього рівня вищої освіти, що реалізується в Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського є унікальною за своїм задумом, пов'язана із специфікою закладу вищої освіти (а саме поєднання мистецької, філософської та культурологічної складових, що формує цілісну програму навчання та досліджень з музичної культурології). Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП враховує потреби ринку праці, а її цілі узгоджуються із місією та стратегією Академії. ОП поєднує освітню і наукову складові, а також передбачає практичну підготовку здобувачів. Освітні компоненти складають авторські курси від викладачів, які є визнаними професіоналами в сфері культурології, естетики, мистецтвознавства та культурології. Таким чином, можна цілком впевнено стверджувати, що ОП забезпечується кваліфікованими викладачами та керівниками дисертаційних досліджень, напрям наукових зацікавлень який відповідає науковим дослідженням аспірантів. У цілому реалізація програми, попри певні недоліки, пов'язані зі структурою освітніх компонентів, дозволяє досягати програмних результатів та здійснювати якісну підготовку докторів філософії за спеціальністю 034 Культурологія. Правила прийому на ОП є чіткими, не мають дискримінаційних положень і публічно доступні на сторінці ЗВО. Позитивною практикою є те, що на сайті Академії розміщені усі необхідні зразки документів, а також путівник з підготовки дисертації до захисту. Заклад вищої освіти надає безперешкодний і повний доступ до ресурсів. Аспіранти можуть повною мірою користуватися ресурсами бібліотеки, мають доступ до наукометричних баз, при потребі можуть подати прохання закупити літературу, яка їм потрібна для дослідження. Разом з тим, слід констатувати той факт, що НМАУ ім. П. І. Чайковського знаходиться на етапі трансформації уявлень про якість освіти та політику її забезпечення. В 2019 році відбулося суттєве оновлення документів, які стосуються організації освітнього процесу, механізмів забезпечення вибіркових дисциплін. Однак, на думку ЕГ, позитивні практики щодо моніторингу якості освіти, реалізації права здобувачів на вибіркові дисципліни, забезпечення принципів академічної доброчесності усе ще знаходяться на етапі імплементації, коли переважає певний формальний підхід над практичною реалізацією. Такий висновок зумовлений тим, що НПП і здобувачі не мають чіткого розуміння механізмів вибору дисциплін, перевірки робіт на плагіат за допомогою впровадженого в ЗВО сервісу. На підставі зазначеного вище, можна констатувати, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм (рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Національна музична академія ім. П. І. Чайковського займає справді унікальну нішу в освітньому просторі України. Разом з тим, ОП «Культурологія» характеризується унікальністю в контексті підготовки фахівців за напрямом 034 Культурологія, оскільки орієнтується на напрям досліджень в сфері «музичної культурології», «культурологічної біографістики», «класичної та некласичної біографістики»; 2) Попри відсутність затвердженого стандарту для третього рівня вищої освіти 034 Культурологія, ЗВО провело аналіз та розробило власний стандарт, який орієнтований на національну рамку кваліфікацій. Відповідно до цього в ОП були внесені зміни, які достосувалися її до затвердженого вченою радою ЗВО стандарту підготовки здобувачів на третьому рівні вищої освіти за напрямом 034 Культурологія. 3) Кваліфікований та досвідчений склад науково-педагогічних працівників, які задіяні до реалізації ОП «Культурологія». Зокрема, це відомі у філософських та культурологічних колах науковці, які мають чималий науковий доробок та досвід. 4) Можливість аспірантам безкоштовно здійснювати публікації в фахових виданнях НМАУ ім. П. І. Чайковського. Часописи ЗВО пройшли переатестацію на предмет фаховості і внесені до групи Б фахових видань. 5) Роботодавці та випускники демонструють інноваційні кейси проєктів, до яких долучені здобувачі вищої освіти, які навчаються на ОП «Культурологія». 6) При закладі діє Музичний центр Конфуція, до заходів якого мають відкритий доступ усі охочі. Академія має тісні зв'язки з Китаєм. Спільно з Хеншуйським університетом реалізують проєкт Міжнародного академії музики і мистецтв ім. П. І. Чайковського. Громадяни Китайської народної республіки навчаються на ОП «Культурологія».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Структура ОП вимагає перегляду та поліпшення. У структурі освітньо-наукової програми Академії наявні всі 4 складові, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій. Однак перегляду вимагає розподіл кредитів між косвітніми компонентами. Збільшення потребує кількість кредитів, які вносяться на вибіркові дисципліни та доведення цього обсягу до не менше 25% від загальної кількості ECTS (на цей момент це 10 кредитів, що складає 21,7%). Поліпшенням була б також уніфікація кредитів для вибіркових дисциплін, що дало б можливість здобувачам здійснювати вибір без загрози «недобору» чи «перебору» загальної кількості кредитів освітньої складової ОП. 2) Поліпшити оцінку якості викладання дисциплін шляхом запровадження систематичного опитування здобувачів після вивчення конкретних курсів. На цей момент опитування мають дуже загальний характер, про що свідчать результати опитування здобувачів усіх рівнів вищої освіти, які навчають в Академії. 3) Офіційна сторінка Академії вимагає поліпшення шляхом впорядкування та структурування розміщеної інформації, що дозволить забезпечити більш повний доступ до відомостей, які на ній розміщені усім зацікавленим сторонам. 4) Поліпшення вимагає мовна підготовка здобувачів. Зокрема, мова йде про навчання української мови іноземних здобувачів (наприклад, запровадження для них факультативних курсів чи сертифікатних програм) та англійської мови усіх здобувачів третього рівня освіти (про що було зауважено від роботодавців). 5) Впровадити одну загальноакадемічну платформу менеджменту навчанням та методичним

забезпеченням (наприклад, Moodle). Представники зазначали, що у них на даний момент ведеться робота щодо впровадження цієї системи, але не могли назвати конкретної дати її повного впровадження. 6) Поліпшити можливість участі аспірантів у міжнародних програмах обміну. На цей момент аспіранти зазначали, що беруть участь у міжнародних проектах, або творчих конкурсах, але жоден не брав участь в програмах мобільності Erasmus+, а представник відділу міжнародної співпраці зауважив, що такі програм для третього рівня вищої освіти на цей момент немає.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У цілому зміст освітньо-наукової програми «Культурологія» відповідає Стратегії розвитку Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського на 2018-2025 роки, яка оприлюднений на сторінці ЗВО (<http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/strategiya-rozvitku-nacionalnoyi-muzichnoyi-akademiyi-ukrayini-imeni-chajkovskogo-na-2018-2025-roki.pdf>); хоча слід відзначити той факт, що на офіційній сторінці закладу не надто добре впорядкована інформація і доводиться «домислювати», що стратегічний план слід шукати в розділі, який стосується самоаналізу на підтвердження статусу національного). Тим не менше, стратегічна мета НМАУ ім. П. І. Чайковського передбачає «підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі музичного мистецтва та (sic!) музичної культурології» (с. 15). Загальна стратегічна мета конкретизована на наступних сторінках, в тому числі звернуто увагу на розвиток наукових досліджень в даному ЗВО. Освітньо-наукова програма має чітку ціль - підготовка фахівців-культурологів на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти, здатних продукувати в галузі сучасної гуманітаристики (культурології) нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у науково-дослідній, проектно-організаційній, просвітницькій, експертній та викладацькій діяльності, бути активним суб'єктом вітчизняного та світового культуротворення. Цілі ОНП корелюються із стратегічними пріоритетами ЗВО, а саме «національне лідерство у сфері підготовки мистецьких кадрів та наукових досліджень у сфері музичного мистецтва та культурології». Фокус освітньо-наукової програми та орієнтація наукових досліджень аспірантів та НПП, задіяних в реалізації програми, співвідносяться із визначеними Стратегією пріоритетними напрямками наукових досліджень: широке коло проблем етномузикології, теоретичні та історичні питання розвитку музичної культури, творча спадщина видатних майстрів музичного мистецтва, особливості інтеграції української культури і мистецтва в європейський та світовий простір. Таким чином, цілі ОНП відповідають стратегічним цілям ЗВО, а їх виконання дозволяє здійснювати підготовку докторів філософії в галузі культурології (у даному випадку – музичної культурології).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОНП були частково враховані позиції стейкхолдерів. У цілому адміністрація Академії та науково-педагогічний персонал демонструє обґрунтований підхід до відкриття ОНП «Культурологія» у 2016 р.. При підготовці ОНП розробники спиралися на багаторічний досвід підготовки аспірантів за напрямом «Теорія та історія культури». Перегляд навчального плану ОНП з урахування пропозицій стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, роботодавців, професорсько-викладацького складу) розглядалося на засідання науково-аналітичної ради, яка діє в ЗВО (<http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Protokol-5-2.pdf>). Гарант надав рецензії роботодавців на освітньо-наукову програму. На сторінці закладу є розділ «Стейкхолдери» (<http://knmau.com.ua/osvita/stejkholder/>). Тут розміщено форму зворотнього зв'язку, яка дозволяє усім охочим надати рекомендації щодо стосовно освітніх програм. В ЗВО розроблено та затверджено Положення про стейкхолдерів (<http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-stejkholderiv-Natsionalnoyi-muzichnoyi-akademiyi-Ukrayini-imeni-P.I.Shajkovskogo.pdf>). Разом з тим, під час зустрічей із фокус-групами окремі представники роботодавців засвідчували свою участь в обговоренні цілей та програмних результатів навчання. Але конкретних прикладів того, що саме було враховано ЗВО із рекомендацій роботодавців не було наведено. Під час самої зустрічі роботодавців зауважили необхідність підсилити вивчення іноземної мови аспірантами, а також здобуття ними компетентностей, які пов'язані із використанням сучасних інформаційних технологій. У свою чергу, аспіранти також не навели конкретних доказів їх залучення до обговорення ОНП. В НМАУ ім. П. І. Чайковського проводиться опитування здобувачів (<http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Opituvannya-NMAU-2019.pdf>), однак воно стосується переважно ефективності менеджменту закладу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При розробці ОНП було здійснено аналіз ринку праці, проведено консультації із роботодавцями, про що вони зазначали на зустрічі, зокрема представники інших ЗВО, з якими в НМАУ ім. П. І. Чайковського налагоджено тісну співпрацю. Наприклад, Київський національний університет культури і мистецтв, Київська муніципальна академія музики ім. Р. Глієра. Під час реалізації ОНП враховуються потреби роботодавців, в проектах яких задіяні випускники або аспіранти ОНП «Культурологія» - наприклад, проект Open Opera Ukraine (Анна Гадецька), Центр музичної україністики (Мар'яна Колотило). Кафедра запрошує роботодавців та партнерів з культурологічних проектів на зустрічі з аспірантами. При творенні ОНП вивчався досвід вітчизняних ЗВО, наприклад, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету «Києво-Могилянська академія», Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв. Гарант ОНП зауважила, що в першу чергу проектна група користувалася з інформації, яка знаходиться у вільному доступі на офіційних сторінках цих університетів. Разом з тим, гарант аналізувала освітні програми закордонних університетів. Наприклад, за зразок бралися матеріали Коледжу мистецтв Единбурзького університету та Норвезького університету науки та технологій. Під час фокус-груп з гарантом, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, роботодавцями експертна група мала змогу переконатися у тому, що цілі ОНП та програмні результати навчання відповідають актуальному стану та розвитку культурології в Україні. Гарант та розробники ОНП продемонстрували академічну та професійну компетентність. ЗВО налагодив співпрацю із цілою низкою культурно-мистецьких, науково-дослідних та академічних інституцій, діяльність яких пов'язана з культурологією. Аспіранти є високомотивованими, мають свідоме відношення до свого навчання в аспірантурі, задіяні в низці культурологічних проектів. За словами представників кафедри теорії та історії культури, які задіяні в роботі спеціалізованої вченої ради, випускники аспірантури «Історія та теорія культури» (спадкоємцем якої є ОНП «Культурологія») демонструють високий відсоток захисту дисертацій – бл. 80%. Цілі та зміст ОНП дозволяють випускникам ОНП працевлаштовуватися в закладах вищої освіти, науково-дослідних інституціях, культурологічних проектах.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт для третього рівня вищої освіти 034 Культурологія відсутній. Разом з тим, в НМАУ ім. П. І. Чайковського розроблено та затверджено вченою радою ЗВО власний стандарт. Він був розроблений робочою групою науково-педагогічних працівників на основі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2016 р. (у редакції наказу МОН України № 1254 від 01.10.2019 р.). Стандарт визначає програмні результати навчання (ПРН), загальні та фахові компетентності, обсяг освітнього компоненту, форму підсумкової атестації здобувачів. ОНП повною мірою відповідає прийнятому Академією стандарту. (<http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Standart-Vishhoyi-osviti-034-doktor-filosofiyi-01.pdf>)

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП має чітко визначені та сформульовані цілі у відповідності до стратегічних пріоритетів Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського. Значний досвід ЗВО у реалізації аспірантури з теорії та історії культури до 2016 року відобразився в ОНП. Академія розробила власний стандарт для третього рівня вищої освіти. ОНП «Культурологія» має виразну унікальність, яка закономірно впливає із специфіки навчального закладу, поєднуючи творчий та науковий аспекти. Під час розробки ОНП аналізувалися освітньо-наукові програми вітчизняних та закордонних університетів, хоча при цьому відбулося осмислення позитивних практик інших ЗВО відповідно до специфіки НМАУ ім. П. І. Чайковського та розвитку музичної культурології та культурологічної біографістики на третьому рівні вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Закладу вищої освіти варто звернути більшу увагу на процедури поліпшення освітньо-наукової програми «Культурологія», оскільки в документах ЗВО не відображено конкретизації позитивних практик, які були впроваджені в ОНП на основі пропозицій стейкхолдерів. Зокрема, в протоколах науково-аналітичної ради, яка за поданням гарантів та/або відділу аспірантури і докторантури розглядає питання поліпшення ОНП, міститься детальна інформація щодо змін в ОНП «Музичне мистецтво», які є узагальненнями пропозицій від стейкхолдерів,

здійснені гарантом тієї програми, однак щодо ОНП «Культурологія» експертна група не знайшла детальної інформації. Доцільним буде також започаткувати періодичний семінар із роботодавцями, які на зустрічі з членами ЕГ виявляли неабияке зацікавлення участю в поліпшенні ОНП. Поліпшенням буде також проведення регулярних онлайн-опитувань стейкхолдерів стосовно конкретних складових ОНП «Культурологія». В таких опитуваннях доцільно передбачити відкриті питання, які дозволять почути від стейкхолдерів про останні тенденції ринку праці, якість знань, які отримані випускниками ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а також рекомендації щодо подальшого удосконалення ОП у контексті критерію 1 експертна група дійшла висновку, що ОП спеціальності 034 Культурологія відповідає рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої складової ОНП «Культурологія» становить 46 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства України, а саме ст.5 Закону України «Про вищу освіту». Стандарт для третього рівня вищої освіти за цією спеціальністю відсутній. Разом з тим, ЗВО розробив та затвердив рішенням вченої ради стандарт, яким керувалися при поліпшенні ОНП в 2019 році. Він якраз і передбачає обсяг кредитів – 46. Відповідно до ОНП та навчального плану, загальний обсяг ОНП складає 46 кредитів. З них обсяг обов'язкових компонентів – 36 кредитів ЄКТС; обсяг вибіркових компонентів складає – 10 кредитів ЄКТС (що не відповідає вимогам виносити на вибіркові дисципліни не менше 25% загального обсягу кредитів ЄКТС). Крім того, ЕГ мала змогу пересвідчитися, що у структурі освітньо-наукової програми Академії наявні всі 4 складові, які передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій. Однак детальний аналіз структури навчального плану виявив, що освітня складова, пов'язана із формуванням знання зі спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, має зменшений обсяг (11 замість 12 кредитів ЄКТС); освітня складова, що формує загальнонаукові (філософські) компетентності, має значно підвищений обсяг (9 кредитів у порівнянні з рекомендованими 4-6 кредитів ЄКТС); освітня складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою, має відповідний обсяг (8 кредитів). Водночас освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника представлена, згідно з навчальним планом, лише єдиним компонентом – Педагогічна практика (підвищеним обсягом 8 кредитів). У відповідь на запитання про такий розподіл, гарант ОП і керівник відділу аспірантури та докторантури Ольга Путятницька покликалися на автономію ЗВО та прийняття рішення вченою радою Академії.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітні компоненти ОНП структуровані відповідно до розподілу загального часу навчання за семестрами та роками навчання, та систематизовано за змістом (виділені змістовні блоки). У ОНП прослідковується логічна послідовність розміщення ОК, які є логічно пов'язаними між собою та дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Разом з тим, структурно-логічна схема, яка представлена в ОНП не відповідає дійсності. Очевидно, це сталося через технічне форматування – оскільки обрізано частину років, можна домислити, що схема має розміщена на альбомному листі, а завантажено варіант на книжковому листі, що спотворює розуміння зв'язків між дисциплінами. На жаль, варіанти, які були надіслані гарантом не покращили ситуацію (<https://cutt.ly/6gJDIG3>). Наприклад, Педагогічна практика за навчальним планом має відбуватися на другому році навчання, тоді як схема поміщає її на перший рік. Незрозуміло, до чого відсилають стрілки від Іноземної мови та ще від декількох вибіркових дисциплін. Дисципліна «Вагнер і вагнеріанство...» «розтягнулося» на другий і третій рік навчання, хоча в навчальному плані визначено 2 семестр першого року навчання. Разом з тим, слід констатувати, що структура освітніх компонентів ОНП передбачає здобуття компетентностей, які передбачені НРК, а саме: здобуття глибоких знань зі спеціальності (наприклад, «Культурологічна біографістика», «Естетична парадигми сучасності»), оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (щодо цього в ЕГ виникло питання, оскільки навчальний план передбачає курс «Методологічні засади сучасного філософського знання», робоча програма якого орієнтована на теми, які дуже близько перегукуються із «класичними» філософськими темами, що викладаються

студентам бакалаврату. Однак під час розмови із НПП, професор, який викладає цей курс, Микола Бровко запевнив, що специфіка його курсу полягає в тому, що він зосереджує увагу на методологічних аспектах розкриття тих чи інших філософських проблем. Хоча, на думку ЕГ, ЗВО варто подумати над запровадженням аспірантам курсу «Філософії науки», який буде формувати в слухачів уявлення про принципи загальнонаукової методології, а не лише філософської), набуття універсальних навичок дослідника (педагогічна практика); здобуття мовних компетентностей (Основна іноземна мова, в даному випадку англійська із елементами академічного письма, як зазначено в програмі і як було підтверджено викладачем під час фокус-групи). Освітні компоненти у цілому відображають цілі ОНП і дозволяють досягати запланованих в ОНП програмних результатів навчання. Однак ЕГ рекомендує здійснити поліпшення структури освітніх компонентів, в тому числі надавши більш чіткої логіки, що забезпечення послідовну реалізацію аспірантом освітньої складової програми і здобуття знань та компетентностей відповідно до логічної взаємопов'язаності предметів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Проведений аналіз освітніх компонентів ОНП, навчального плану, відомостей про самооцінювання дозволив ЕГ встановити, що вони відповідають предметній області спеціальності 034 Культурологія. ОНП враховує особливості культурологічної освіти в НМАУ ім. П. І. Чайковського, яка пов'язана із мистецькою практикою, естетикою, філософією мистецтва. Ця особливість відображена в змісті дисциплін. Відтак, здобувачі, які навчаються за ОНП «Культурологія» мають можливість здобути знання та компетентності в галузі «музичної культурології» та «культурологічної біографістики». Позитивною практикою можна вважати прагнення адміністрації відділу аспірантури та докторантури надати робочі програми дисциплін у відкритому доступі (<https://cutt.ly/OgJSF2X>). Рекомендацією може бути виділити робочі програми в окремий розділ, аби вони не губилися серед інших документів. При цьому в робочих програмах слід більш чітко скорелювати компетентності та програмні результати навчання, які дозволяють досягнути вивчення дисципліни. В структурі освітньої складової ОНП відсутні компоненти, які не відповідають предметній області спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється в НМАУ ім. П. І. Чайковського у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу» (введено в дію 26 вересня 2019 р.) (<https://cutt.ly/lgJKjaA>); «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/JgJKvv2>). Результати вибору відображаються в індивідуальних планах здобувачів (<https://cutt.ly/8gJZZoq>). Заклад вищої освіти декларує реалізацію принципів студентоцентрованого навчання. Однак вибіркові освітні компоненти, які представлені в ОНП потребують перегляду, а сама процедура здійснення запису аспірантів на вибіркові дисципліни поліпшення. Зокрема, кількість кредитів (10), які виносяться на вибіркові дисципліни не відповідає обсягу 25% від загальної суми (46). Вибіркові дисципліни розкидані в структурі освітнього компонента. Деякі з них винесені на перший семестр першого року навчання, відтак незрозуміло, як проводиться запис на ці дисципліни відразу на початку навчання. Суттєвою проблемою є те, що кількість кредитів винесена на окремі вибіркові дисципліни не дозволяє аспірантам набрати саме 10 кредитів, визначених структурою навчального плану. Як засвідчують представлені заяви здобувачів, вони набирають дисциплін на 11 кредитів, що зумовлює перевищення загального обсягу кредитів ЄКТС, визначених освітньою програмою (<https://cutt.ly/bgJK8f9>). Керівник відділу аспірантури і докторантури зазначала, що для вирішення цієї проблеми аспіранти мають змогу обирати дисципліни зі списків інших кафедр. Під час фокус-групи зі здобувачами аспіранти зазначали, що їм відомо про таку можливість, однак конкретних прикладів такого вибору не було зазначено. У цілому механізм здійснення вибору дисциплін потребує поліпшення. Зокрема, доцільними є збільшення обсягу кредитів на дисципліни вибіркового циклу, уніфікація кредитів вибірових дисциплін, яка дозволить здобувачам набирати кількість кредитів ЄКТС, визначених ОНП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організацію та порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регулюють документи НМАУ ім. П. І. Чайковського: «Положення про організацію освітнього процесу», прийняте 26.09.2019 (<https://cutt.ly/2gJ1oFL>); «Положення про педагогічну практику аспірантів» (<https://cutt.ly/SgJ1due>), затверджене 28 листопада 2019 року. Зокрема, в другому з названих положень зазначається, що педагогічна практика на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та є видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу з дисциплін, набуття вмінь і навичок практичної викладацької діяльності. Згідно з ОНП, практична підготовка складає 8 кредитів і проводиться протягом 2-3 року навчання в аспірантурі. Як зазначено в самоаналізі і підтверджено відповідними документами, метою практики є: оволодіння аспірантами сучасними методами та формами організації навчального процесу на

базі одержаних теоретичних знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант. Згідно з робочою програмою практики, яка має наскрізний характер, визначено чотири модулі проходження практичної підготовки, що передбачає як пасивну (відвідування занять, опрацювання методичних матеріалів), так і активну діяльність (проведення занять, асистування керівнику) (<https://cutt.ly/qgJ1P1D>). Позитивним моментом організації практичної підготовки за даною ОНП є те, що аспіранти мають змогу проводити окремі заняття у партнерських закладах вищої освіти, наприклад, Київський національний університет культури і мистецтв, Київська муніципальна академія музики ім. Р. Глієра. Про це під час фокус-груп зазначали науково-педагогічні працівники, аспіранти, стейкхолдери (наприклад, на цьому акцентувала увагу як один із аспектів співпраці між ЗВО проректор з КНУКіМ Тетяна Гуменюк). Звітна документація про проходження практики присутня. ЕГ мала змогу познайомитися із заповненими індивідуальними планами окремих здобувачів, які були визначені головою ЕГ (наприклад, <https://cutt.ly/ggJ15ga>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОНП, ознайомлення з робочими програми дисциплін дає можливість констатувати, що в цілому освітніми компонентами передбачається формування необхідних соціальних навичок (soft skills) в межах ОНП «Культурологія». Зокрема: ЗК 1 здатність до критичного мислення та самокритичуючої рефлексії, ЗК 3 здатність щодо участі у міждисциплінарних проєктах та вміння використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення мети власного наукового дослідження. Аспіранти, які навчаються на ОНП мають можливість відточувати ці вміння, беручи участь в проєктах від Open Opera Ukraine, Центру музичної україністики, Культурного проєкту. З метою удосконалення комунікативних навичок аспіранти беруть участь в конференціях (як доказ гарант ОНП представила програми численних конференцій, які організовувалися аспірантами або в яких вони брали участь <https://cutt.ly/3gJo8aB>). Разом з тим, випускниця аспірантури ім. П. І. Чайковського Анна Гадецька зазначила, що спільно зі Студентським науковим товариством організує зустрічі для студентів та аспірантів у форматі тренінгів з метою розвитку у них соціальних та комунікативних навичок. Разом з тим, на основі інформації, отриманої від роботодавців, доцільним було б доповнити ОНП компонентами, які б розвивали навички, пов'язані із використанням сучасних інформаційних технологій.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт для третього рівня вищої освіти 034 Культурологія не затверджено. Разом з тим, як зазначалося вище ЗВО розробив і затвердив рішенням вченої ради власний стандарт. Зміст освітньої програми враховує вимоги цього стандарту.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ з'ясувала, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Обсяг дисциплін обраховується в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, де 1 кредит складає 30 год. Підтверджено, що загальний навчальний час складає 46 кредитів (1380 годин), з яких аудиторні години складають 656, самостійна робота – 704 години. Зміст та обсяг самостійної роботи здобувачів визначається робочими програмами дисциплін. Під час фокус-груп здобувачі не представляли негативних відгуків на розклад занять. Декілька осіб, зазначило, що їх цілком задовільняє спосіб організації навчання в НМАУ ім. П. І. Чайковського. Під час опитування НМАУ-2019 ставилося питання про задоволення процес навчання. Переважна більшість опитаних ставили оцінку від 7 до 10 (10 - 28,16%; 9 - 14,16%; 8 - 16,72%; 7 - 11,3%, <https://cutt.ly/JgJ2NTd>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За даною освітньо-науковою програмою не здійснюється підготовка здобувачів за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Авторські курси, зміст яких дозволяє здобувати фундаментальні знання в галузі музичної культурології. Врахування в переліку запропонованих дисциплін специфіки закладу, який поєднує як теоретичну, так і мистецьку складову. Можливість здобувачам проходити практичну підготовку в ЗВО-партнерах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

- "заплутана" структурно-логічна схема, яка не дозволяє повною мірою прослідкувати логічну пов'язаність предметів між собою; - невідповідний нормам розподіл кредитів, зокрема, 21,7% на вибіркові дисципліни (замість 25%) - неможливість скомпонувати предмети вільного вибору таким чином, щоб не перевищувати загальний обсяг кредитів ЄКТС ОНП. - відсутність чіткого механізму реалізації здобувачами права на вільний вибір предметів вибіркового циклу. Відсутність цілеспрямованої політики, яка буде направлена на донесення до аспірантів можливості реалізувати їхнє право вільного вибору дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ вважає, що ОНП потребує поліпшення, зокрема, що стосується переосмислення структури, збільшення обсягу вибіркового складових, уніфікації кредитів, виділених на вибіркові дисципліни і їх синхронізація із загальною кількістю кредитів, покращення механізмів вибору. Наявність авторських курсів, які відповідають напряму музичної культурології, якісна організація практичної підготовки дозволяє визначити рівень В для даного критерію.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному сайті ЗВО оприлюднені «Правила прийому до аспірантури НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/RgJ9sPC>). В документі викладено строки та порядок прийому заяв та документів, порядок проведення конкурсного відбору, розписано іспитові умови. Зміст правил прийому є повним, послідовним, систематичним і дозволяє зрозуміти усі деталі вступної кампанії в 2020 році. Дискримінаційних положень в тексті не виявлено. На сайті також оприлюднена інформація про обсяги державного замовлення, оплату за навчання, представлено копії ліцензії на провадження освітньої діяльності. Також відділом аспірантури і докторантури розміщено рейтингові списки та накази на зарахування до аспірантури. Усі розміщені документи є актуальними. Обсяг інформації є доступним і зрозумілим для осіб, які зацікавлені вступом до аспірантури НМАУ ім. П. І. Чайковського.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до аспірантури в НМАУ ім. П. І. Чайковського враховують особливості ОНП 034 «Культурологія» (<https://cutt.ly/JgJ93cm>). Кожен вступник до аспірантури складає іспит з фахових предметів (в обсязі навчальної програми для ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) або, яка відповідає обраним ними напряму та спеціальності); іспит з однієї з іноземних мов на вибір (англійської, німецької, італійської, французької) в обсязі, який відповідає рівню В 2 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; додатковий іспит, призначений Вченою радою НМАУ ім. П. І. Чайковського, є філософія в обсязі типової навчальної програми для закладів вищої освіти IV рівня акредитації, затверджених МОН України. Крім того, вступникам, які вступають до аспірантури Академії з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Перелік додаткових вступних випробувань затверджується Приймальною комісією за поданням проректора з наукової роботи та завідувача відділу аспірантури і докторантури. В правилах прийому прописано окремою позицією іспитові умови за спеціальністю «Культурологія». Передбачено усний іспит з теорії та історії культури, а також усний іспит з історії музичної культури. Таким чином, характер іспитових випробувань відображає специфіку ОНП, яка орієнтована на «музичну культурологію». На сайті ЗВО у відповідному розділі оприлюднено іспитові завдання разом зі списками рекомендованої літератури для підготовки з «Історії музичної культури» (<https://cutt.ly/1gJ96kb>), «Теорії та історії культури» (<https://cutt.ly/KgJ3w8s>), «Філософії» (<https://cutt.ly/9gJ3r4r>), «Іноземної мови» (<https://cutt.ly/mgJ3yD1>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються затвердженими документами. Зокрема, «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у НМАУ імені П.І.Чайковського, а також надання їм академічної відпустки» (<http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/1.pdf>), затверджене 27 червня 2019 року. В положенні окреслено правила визнання результатів навчання в інших ЗВО, які можуть бути співвіднесені із нормами Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні. На сайті НМАУ ім. П. І. Чайковського у розділі Освіта є підрозділ, який стосується «Переведення, поновлення, відрахування» <https://cutt.ly/wgKYduW>). За словами проректора з навчальної роботи Віктора Бондарчука, НМАУ ім. П. І. Чайковського має чіткий механізм співвіднесення результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час переведення з них здобувачів до НМАУ ім. П. І. Чайковського. Разом з тим, поліпшення політики визнання результатів навчання в НМАУ ім. П. І. Чайковського було б більш чітке окреслення механізму визнання результатів навчання, здобутих в закордонних ЗВО під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Як свідчить самоаналіз, і як було підтверджено адміністрацією ЗВО під час проведення зустрічей фокус-груп, в Академії немає практики визнання результатів навчання. Проректор з навчальної роботи Віталій Бондарчук зазначив, що з огляду на те, що немає запропонованих на рівні держави критеріїв співвіднесення формальної та неформальної освіти, ЗВО не розробляв політику визнання неформальної освіти. Разом з тим, ЕГ хоче відмітити, що поступ в плані визнання елементів неформальної освіти в Академії усе ж є, оскільки, за словами проректора, викладачі, які пройшли МООС або тренінги, можуть подавати їх результати на вчену раду задля затвердження в якості стажування з метою підвищення кваліфікації НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЗВО має чіткі правила прийому до аспірантури, які не містять дискримінаційних положень. На сторінці ЗВО у відповідному розділі розміщена інформація повною мірою. Вступники можуть отримати доступ до зразків документів, розміщено рейтингові списки і накази на зарахування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Оскільки неформальна освіта стає невід'ємною складовою сучасною освіти, ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість запровадження окремих елементів політики визнання неформальної освіти. Наприклад, це може бути зарахування здобувачам окремих модулів чи тем з навчальних дисциплін, якщо вони вони відповідають тематиці і їх результати можуть бути співвіднесені із програмними результатами навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведену інформацію, а також рекомендації щодо подальшого удосконалення ОП у контексті критерію 3 експертна група дійшла висновку, що ОП спеціальності 034 Культурологія відповідає рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Підготовка в аспірантурі НМАУ ім. П. І. Чайковського передбачає виконання аспірантом відповідної освітньо-наукової програми та проведення власного наукового дослідження, що регулюється у «Положенні про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського» <http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-poryadok-pidgotovki-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-stupenya-doktora-filosofiyi.pdf> Форми, методи навчання та викладання відповідають основному завданню, а саме розвитку науково-дослідних компетентностей відповідно до індивідуального плану навчання та теми дослідження. Опитування здобувачів у ЗВО відбувається дуже узагальнено, про що свідчать результати опитування здобувачів усіх рівнів вищої (<https://cutt.ly/YgK1TVB>) освіти, які навчаються в Академії (<https://cutt.ly/JgK1LXW>). Воно стосується переважно ефективності менеджменту закладу. На запит ЕГ було надано результати анкетування, де здобувач(-ка) вказують на потребу збільшення кількості предметів з вивчення сучасної популярної музики та виокремлення окремого предмету з вивчення кінематографу (<https://cutt.ly/BgK19ZP>). Судячи з переліку дисциплін на вибір, побажання здобувача не було враховане. Слід зазначити, що деякі освітні компоненти мають власну авторську розробку. Це в основному стосується вибіркового вибіркового дисципліни, дисципліна «Вагнер і вагнеріанство у світових мистецьких процесах» (викладач - М.Черкашина-Губаренко). Про те, що в Академії враховуються побажання здобувачів, роботодавців, професорсько-викладацького складу свідчать протоколи засідань Науково-аналітичної ради щодо оновлення змісту ОНП. Ці документи знаходяться у вільному доступі на сайті закладу (<https://cutt.ly/LgKoqEG>, <https://cutt.ly/ygKor7f>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сьогодні у НМАУ ім. П. І. Чайковського відсутня загальноакадемічна платформа для дистанційного навчання. Згідно результатів опитування, викладачі комунікують зі здобувачами різними засобами зв'язку: телефоном, через платформи Viber, Telegram, Zoom, Hangouts meet тощо. На сайті розміщено матеріали для проведення занять у дистанційному режимі (<https://cutt.ly/2gKooXc>). Слід зазначити, що матеріали для навчання та завдання для аспірантів заповнені лише з дисципліни «Естетичні парадигми сучасності» (викладач Т.І. Андрущенко). Звітування здобувачів щодо виконання індивідуального плану відбувається кожного семестру, тобто двічі на рік. Аспіранти підтвердили, що кожен учасник освітнього процесу може отримати індивідуальне консультування викладача безпосередньо в ЗВО. На веб сайті Академії у розділі «Аспірантура, доктор філософії, PhD» присутня інформація з графіком організації освітнього процесу в аспірантурі на 2020-2021 рр. (<https://cutt.ly/YgKofre>), розкладом занять на I півріччя 20-21 рр. (<https://cutt.ly/rgKohzS>), навчальним планом (<https://cutt.ly/egKolqL>), силабусами навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/CgK8LiZ>), інформацією щодо вибіркового вибіркового дисциплін (<https://cutt.ly/OgK8XXm>) Також, зі слів аспірантів, усю необхідну інформацію їм надає відділ аспірантури через групу у соціальній мережі Facebook.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі третього рівня вищої освіти, які навчаються за ОНП «Культурологія», поєднують навчання і дослідження. Насамперед, це зафіксовано в силабусах навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/SgK8VcA>), зокрема в темах семінарських занять та контрольних заходах закладено науково-пошукову та дослідницьку складову. До прикладу, дисципліна «Комунікативні компетентності науковця: психолого-педагогічний контекст» має письмові самостійні та семінарські роботи з актуальних, дискусійних тем, а також передбачає створення творчого проекту відповідно до індивідуальної теми, або суміжних з нею. Вона максимально спрямована на набуття soft skills саме в контексті практичного функціонування науковця. Аспіранти беруть участь у Всеукраїнських і Міжнародних науково-практичних конференціях. Окремі з них: XIX Міжнародна науково-практична конференція «Молоді музикознавці», 9-11 січ., 2019 (Київ, КІМ ім. Р.М.Глієра); Міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях», 2018 (Київ, НМАУ ім. П. І. Чайковського); Всеукраїнська науково-практична конференція 6-7 квіт., 2017 (Київ, КНУКіМ) тощо (<https://cutt.ly/qgK8zZ6>), публікують результати наукових досліджень у вітчизняних та закордонних фахових виданнях, інших журналах, які входять до міжнародних наукометричних баз даних. Таким чином, ЗВО у цілому забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно опитування ЕГ викладачів та здобувачів, перегляд робочих програм (силабусів) відбувається щорічно відповідно до свого змістового наповнення та відповідності науковим пошукам аспірантів. Проте силабуси деяких

дисциплін не оновлені: (<https://cutt.ly/ogK85pM>). Зокрема, з 2018 р. не переглядалися - «Методологічні засади сучасного філософського знання», «Естетичні парадигми сучасності», «Основна мова (англійська)», «Німецька мова», «Українська мова як іноземна», «Філософія культури» тощо. Загалом, жодна з робочих програм не оновлена до 2020 р. У більшості з них зафіксовано застарілу наукову літературу у переліках рекомендованої літератури. Також у силабусах дисциплін «Філософія культури», «Культурологічна біографістика», «Українська мова як іноземна» відсутні плани семінарських занять, завдань до самостійної роботи здобувачів, переліків рекомендованої літератури до семінарських занять. Наукові праці викладачів (навчальні посібники, статті) не включені до списку літератури окремих навчальних дисциплін: «Естетичні парадигми сучасності», «Філософія культури», «Комунікативні компетентності», «Культурологічна біографістика», «Становлення особистості музиканта в умовах сучасного культуротворення». Про здійснення змін у навчальних планах свідчить протокол 5 (2) Засідання науково-аналітичної ради від 12.02.2020 р. (<https://cutt.ly/SgK4qNA>). Тут йдеться про здійснення змін графіку навчального процесу у навчальні плани з підготовки доктора філософії зі спеціальності 034 «Культурологія» у зв'язку з урахуванням пропозицій здобувачів, роботодавців, професорсько-викладацького складу. Виявлено розбіжності у подачі інформації. Згідно таблиці 2 відомостей про самооцінювання: викладач Т.В. Андрущенко працює на кафедрі теорії та історії культури, а на сайті НМАУ ім. П. І. Чайковського зазначено, що вона працює на кафедрі суспільних наук (<https://cutt.ly/VgK4rn7>); викладач Т.І. Андрущенко згідно цієї ж таблиці працює на кафедрі суспільних наук, на сайті цього не зазначено; викладач В.О.Бондарчук згідно таблиці 2 є працівником кафедри баяна та акордеона, на сторінці цієї кафедри така інформація відсутня (<https://cutt.ly/JgK4yio>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітньої діяльності здобувачів Академії визначається і регулюється «Положенням про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність студентів НМАУ ім. П.І.Чайковського (<https://cutt.ly/RgK4iEW>). НПП та здобувачі ОНП входять до проектної групи за програмою Erasmus+. Проте під час бесіди з аспірантами було з'ясовано, що вони беруть участь у міжнародних проектах, або творчих конкурсах, але жоден з них не брав участь в програмах мобільності Erasmus+, а представник відділу міжнародної співпраці зауважив, що таких програм для третього рівня вищої освіти на цей момент немає. ЗВО має низку підписаних міжвузівських партнерських угод про освітню і наукову співпрацю з Єреванською державною консерваторією ім. Комітаса (Вірменія), консерваторією ім. Ф. Ліста (Угорщина), консерваторією м. Віго (Іспанія), музичною академією ім. С. Монюшка (Польща), університетом м. Салоніки (Греція), Хеншуйським університетом, Центральною консерваторією музики (Пекін) тощо. При закладі діє Музичний центр Конфуція, до заходів якого мають відкритий доступ усі охочі. Спільно з Хеншуйським університетом реалізують проект Міжнародного академії музики і мистецтв ім. П. І. Чайковського. Громадяни Китайської народної республіки навчаються на ОНП «Культурологія». Судячи з бесіди зі здобувачами та переліку їх публікацій, вони не публікують свої статті та не беруть участі у наукових конференціях названих інституцій.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До позитивних сторін ОНП відносимо той факт, що у вільному доступі на сайті Академії присутня інформація щодо організації освітнього процесу в аспірантурі на 2020-2021 рр., розклад занять на I півріччя 20-21 рр., навчальний план, силабуси навчальних дисциплін, (у тому числі і вибіркових). Здобувачі третього рівня вищої освіти, які навчаються за ОНП «Культурологія», виступають з доповідями на конференціях, публікують результати наукових досліджень у вітчизняних та закордонних фахових виданнях і тим самим поєднують навчання і дослідження. Зміст дисциплін спрямовано на забезпечення дисертаційних досліджень здобувачів й містить науково-пошукову складову. Реалізація наукових досліджень має прояв у науково-практичній та творчій діяльності здобувачів. Теми досліджень знаходяться у просторі таких наукових тем ЗВО як «Українська музична культура: культурологічні, соціологічні, художньо-естетичні, педагогічні та виконавські аспекти», «Обґрунтування музичної культури як галузі гуманітарного знання та подальше удосконалення її наукового понятійно-термінологічного апарату», «Інтегративні проблеми розвитку світової художньої культури», «Дослідження творчих біографій українських та зарубіжних музикантів в контексті вітчизняної та світової культури». ЗВО має низку підписаних міжвузівських партнерських угод про освітню і наукову співпрацю з провідними інституціями Китаю, Вірменії, Угорщини, Іспанії, Польщі, Греції, тощо. Громадяни Китайської народної республіки навчаються на ОНП «Культурологія». Широкі можливості для міжнародної співпраці, обізнаність та своєчасність подання інформації щодо відповідних наукових заходів відповідно до наукових інтересів здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Опитування здобувачів у ЗВО відбувається дуже узагальнено, воно стосується переважно ефективності менеджменту закладу. Відсутність у НМАУ ім. П. І. Чайковського загальноакадемічної платформи для дистанційного навчання. На сайті ЗВО у розділі «Дистанційне навчання» матеріали для навчання та завдання для аспірантів заповнені лише з однієї дисципліни. Не оновлені силабуси дисциплін, містять застарілу наукову літературу у переліках

рекомендованої літератури. Наукові праці викладачів не включені до списку літератури навчальних дисциплін. Відсутність програм мобільності для здобувачів третього рівня вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП забезпечена прозорою системою подачі відомостей щодо організації освітнього процесу, силлабусів навчальних дисциплін, змісту, форм та методів навчання та ПРН, які викладено у вільному доступі на сайті ЗВО. Активність у міжнародній науковій, науково-творчій діяльності, навчання через дослідження, що є в освітніх компонентах сприяє набуттю фахових компетентностей, а також поглиблюють індивідуальне дослідження здобувачів. Недоліком програми є відсутність у НМАУ ім. П. І. Чайковського загальноакадемічної платформи для дистанційного навчання, а також не оновлені силлабуси дисциплін. Заклад має низку укладених договорів з міжнародними установами, проте на практиці програми мобільності для здобувачів третього рівня вищої освіти не реалізуються.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Згідно положень ЗВО: «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського» (<https://cutt.ly/4gK4sl1>) та «Положення про порядок оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/tgK4fBf>) контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Форми контрольних заходів передбачають розвиток науково-вербальної компетентності, володіння науковим апаратом відповідно до теми наукового дослідження. Про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти мають змогу дізнатися з робочих програм навчальних дисциплін (сидлабусів), які знаходяться у вільному доступі за посиланням (<https://cutt.ly/FgK4h9Y>), або безпосередньо у викладача. Підсумковий контроль результатів навчальної діяльності проводиться у формі екзамену чи заліку. Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). Під час карантинних обмежень контрольні заходи відбувалися відповідно до Рекомендації з організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти у НМАУ ім. П. І. Чайковського із застосуванням дистанційних технологій (<https://cutt.ly/kgK4kMK>). Важливо, що на сьогодні у НМАУ ім. П. І. Чайковського відсутня загальноакадемічна платформа для дистанційного навчання. Згідно результатів опитування, викладачі комунікують зі здобувачами за допомогою телефонного зв'язку, різних платформ – Viber, Telegram, Zoom, Hangouts meet тощо. Зі слів керівництва, впровадження в НМАУ ім. П. І. Чайковського загальноакадемічної системи Moodle заплановане на цей рік. На сайті розміщено матеріали для проведення занять у дистанційному режимі <http://knmau.com.ua/virtualnij-tur/#Aspirantura-ta-doktorantura> Слід зазначити, що матеріали для навчання та завдання для аспірантів заповнені лише з дисципліни «Естетичні парадигми сучасності» (викладач Т.І. Андрущенко). Звітування аспірантів щодо виконання індивідуального плану відбувається кожного семестру, тобто двічі на рік.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Попри відсутність затвердженого стандарту для третього рівня вищої освіти ОЗ4 «Культурологія», ЗВО провів аналіз та розробив власний стандарт (<https://cutt.ly/dgK4zCj>), який орієнтований на національну рамку кваліфікацій. Документ визначає програмні результати навчання (ПРН), загальні та фахові компетентності, обсяг освітнього компоненту, форму підсумкової атестації здобувачів. Відповідно до цього в ОНП були внесені зміни, які стосувалися її до затвердженого вченою радою ЗВО стандарту підготовки здобувачів на третьому рівні вищої освіти за напрямом ОЗ4 «Культурологія».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно положень ЗВО: «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського» (<https://cutt.ly/agK4vuyq>) та «Положення про порядок оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/5gK4mrrn>) контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться впродовж семестру з усіх дисциплін навчального плану (незалежно від виду семестрового контролю). Підсумковий контроль результатів навчальної діяльності проводиться у формі екзамену чи заліку. Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). У силабусах навчальних дисциплін наведений розподіл балів за розділами, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу. Структура і зміст завдань поточного і підсумкового контролю визначаються викладачем в залежності від особливостей навчальної дисципліни та програмних результатів навчання, передбачених ОНП та робочою програмою дисципліни. Під час зустрічі зі здобувачами підтверджено інформацію щодо коректності проведення контрольних заходів, заявлено про відсутність конфліктів щодо оцінювання, а у разі їх виникнення – звертатись у відділ аспірантури з відповідною заявою. У ЗВО порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження регулюється спеціальним органом Апеляційною комісією (<https://cutt.ly/FgK4W5s>), яка функціонує під час всіх видів атестацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО процес дотримання академічної доброчесності регульовано документом “Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НМАУ ім. П. І. Чайковського”, який розміщено на веб сайті закладу (<https://cutt.ly/qgK4YwX>) Популяризація академічної доброчесності в ЗВО належить науковим керівникам. Науково-педагогічні працівники, які задіяні до реалізації ОНП «Культурологія», це відомі у філософських та культурологічних колах науковці, які мають чималий науковий доробок та досвід. А це забезпечує глибоке володіння науковим матеріалом та суворе дотримання академічної доброчесності. Зі слів адміністративного персоналу, у НМАУ ім. П. І. Чайковського є ліцензійна програма для перевірки наукових текстів на плагіат - Unichek. Проте під час бесіди з викладачами було з'ясовано, що не всі знають про її функціонування. А з метою перевірки аспірантських статей та розділів дисертації НПП користуються безкоштовними приватними системами перевірки на плагіат. Аспіранти та викладачі НМАУ ім. П. І. Чайковського мають змогу безкоштовно здійснювати публікації у фахових виданнях закладу. Часописи пройшли переатестацію на предмет фаховості і внесені до групи Б фахових видань. У НМАУ ім. П. І. Чайковського вибір дисциплін вільного вибору реалізується частково. Зі слів гаранта, ця процедура відбувається відразу після вступу в аспірантуру. Хоча самі аспіранти чіткої відповіді на це запитання дати не можуть.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Попри відсутність затвердженого стандарту для третього рівня вищої освіти 034 «Культурологія», ЗВО провів аналіз та розробив власний стандарт. Документ визначає програмні результати навчання (ПРН), загальні та фахові компетентності, обсяг освітнього компоненту, форму підсумкової атестації здобувачів. Освітній процес у ЗВО забезпечено прозорою системою дотримання академічної доброчесності на рівні самоорганізації з боку здобувачів та індивідуального підходу керівника до кожного здобувача. Контрольні заходи та оцінювання є чіткими та зрозумілими. Здобувачі вищої освіти та викладачі НМАУ ім. П. І. Чайковського мають змогу безкоштовно здійснювати публікації у фахових виданнях закладу. Часописи пройшли переатестацію на предмет фаховості і внесені до групи Б фахових видань.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У НМАУ ім. П. І. Чайковського відсутня загальноакадемічна платформа для дистанційного навчання, а матеріали для навчання, що містяться на сайті закладу, подані лише з однієї дисципліни. У ЗВО є ліцензована програма для перевірки наукових текстів на плагіат – Unichek, проте більшості викладачів не відомо про її функціонування. Рекомендації: запровадити загальноакадемічну платформу дистанційної освіти (наприклад, система Moodle), яка на сьогодні тут знаходиться лише на стадії планування. Доцільним є впровадження практики підписання НПП та здобувачами вищої освіти Декларацій про академічну доброчесність.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У НМАУ ім. П.І. Чайковського попри відсутність затвердженого стандарту для третього рівня вищої освіти 034 «Культурологія» розроблено власний стандарт. Тут визначено прозору систему проведення, оцінювання та можливого оскарження результатів контрольних заходів, що за необхідності регулюється Апеляційною комісією. Водночас недоліком є відсутність загальноакадемічної платформи для дистанційного навчання, а також незастосування багатьма НПП програми для перевірки наукових текстів на плагіат – Unichек. ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, які суттєво не впливають на результати навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний процес у НМАУ ім. П. І. Чайковського забезпечений науково-педагогічними кадрами вищої кваліфікації, фахівцями з філософії, культурології, мистецтвознавства, філології та педагогіки (професори – М.М. Бровко, Т.І. Андрущенко, А.Я. Скорик, Т.В. Андрущенко, М.Р. Губаренко, Д.Г. Юник; професори, що не мають вченого звання професора – Т.О. Кривошея, В.О. Бондарчук, О.Ю. Шевчук; доцент – О.В. Сахарова; доцент, який не має вченого звання доцента – Л.В. Лисенко; ст. викладач Н.М. Набокова). У розділі «Аспірантура» на сайті закладу будь-яка інформація про склад викладачів, що забезпечують викладання на цій ОНП, їх наукові здобутки відсутня. Оскільки з технічних причин таблиця 2 відомостей про самооцінювання була сформована некоректно та містить не всю необхідну інформацію, то на запит ЕГ було подано додаткові документи з переліком публікацій викладачів, а також переліком публікацій аспірантів та їх керівників, які задіяні у реалізації цієї ОНП (додаються до звіту або посилання на гугл-диск). Щоправда у наданих відомостях щодо публікацій відсутня інформація про викладачів: Н.М. Набокову, М.Р. Губаренко та О.Ю. Шевчук. У ході аналізу наданої документації невідповідностей академічної та професійної кваліфікації викладачів тим дисциплінам, які вони викладають, не виявлено. Професорсько-викладацький склад, що забезпечує ОНП має відповідні кваліфікації, фахові публікації та монографії. Напрями наукових інтересів керівників відповідають темам досліджень здобувачів. Відносно дотичності публікацій керівників темам робіт аспірантів, то ЕГ зауважень не виявлено (<https://cutt.ly/hgLBvGo>). Проте є низка зауважень щодо їх кількості. Зокрема, згідно цього документу, в аспірантки 4 року навчання І. Бурган є лише дві публікації (обидві за 2018 р.), аспірантки 4 року навчання Н. Самікової - лише 1 публікація, аспірантки 3 року навчання Є.Зігури - лише 2 опубліковані статті, в аспірантки 2 року навчання А. Юрчик – немає жодної публікації, ні тез конференції. Щодо публікацій за останні п'ять років, то згідно додатково наданих документів (посилання) у викладача М.М. Бровко за цей період опубліковано 3 статті (всі за 2017 рік). Виявлено розбіжності у подачі інформації: у таблиці 2 зазначено, що викладач Т.В. Андрущенко працює на кафедрі теорії та історії культури, а на веб сайті НМАУ ім. П. І. Чайковського вказано, що вона працює на кафедрі суспільних наук (<https://cutt.ly/hgK4PkX>); натомість викладач Т.І. Андрущенко згідно тієї ж таблиці 2 працює на кафедрі суспільних наук, на веб сайті цього не зазначено; викладач В.О. Бондарчук згідно таблиці 2 є працівником кафедри баяна та акордеона, на сторінці цієї кафедри така інформація відсутня (<https://cutt.ly/ogK4Sr6>).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відповідно до чинного законодавства конкурсний відбір викладачів на ОНП «Культурологія» здійснюється згідно з «Положенням про Конкурсну комісію по відбору кандидатів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників у НМАУ ім. П. І. Чайковського». Інформація висвітлена на веб сайті Академії та є доступною для всіх учасників освітнього процесу за посиланням: (<https://cutt.ly/9gK4HE9>). Відомості щодо прозорості процедур конкурсного добору викладачів підтверджено в ході бесіди членів ЕГ з керівницею навчально-методичного відділу, п. О.Сапігою та науково-педагогічними працівниками.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Зустріч ЕГ з стейкхолдерами підтверджує, що інституція співпрацює з потенційними роботодавцями. У першу чергу це співпраця з іншими ЗВО на науково-творчому рівні. Зокрема, з Київською муніципальною академією музики ім. Р.Глієра, Національним педагогічним університетом ім. М.Драгоманова, Київським національним університетом культури і мистецтв, Академією мистецтв ім. С.Прокоф'єва. Названі інституції є не лише базами практик для

аспірантів НМАУ ім. П. І. Чайковського, але й спільно організують та проводять конференції, публікують статті у фаховій періодиці, читають лекції викладачами академії. Крім того, з метою реалізації різних культурно-мистецьких проєктів НМАУ ім. П. І. Чайковського співпрацює з: організацією неформальної освіти «Культурний проєкт», державною установою «Український інститут», Музеєм книги і друкарства України. Так, до прикладу, із залученням аспірантів НМАУ ім. П. І. Чайковського були реалізовані проєкти «Open Opera», «Запис партесних концертів», «Бах єднає» тощо. З рецензіями окремих роботодавців на ОП (Київська муніципальна академія музики ім. Р.Глієра, Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова, ГО «Інститут Малевича») можна ознайомитися на веб сайті закладу: (<https://cutt.ly/MgK4LeZ>). Керівники від установ та закладів дають мотивовані рекомендації щодо фаховості аспірантів та висловлюють свої побажання щодо якості їх підготовки.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ОНП достатньо забезпечена викладанням на власному рівні. Більшість викладачів має широку практичну діяльність у якості опонентів, участі у редакційних колегіях, атестаційних комісіях, культурно-мистецьких проєктах тощо. Важливо зазначити, що в ході розмови експертної групи з роботодавцями було з'ясовано, що вони не проти поділитися своїм досвідом зі здобувачами, але з їх слів – керівництво НМАУ ім. П. І. Чайковського не проявляє для цього ініціативи та не запрошує їх для прочитання лекцій чи проведення майстер-класів. Ця інформація була підтверджена під час бесіди зі здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОНП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В ЗВО існує система підвищення кваліфікації, що регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/ygK4Xam>). Згідно цього документу, основними видами підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників НМАУ ім. П. І. Чайковського є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування, участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня вищої освіти, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Підтверджено, що Академія сприяє підвищенню кваліфікації викладачів шляхом участі працівників у міжнародних та вітчизняних конференціях, підготовці документів для отримання вчених звань. Також для реалізації професійного розвитку сприяють укладені договори міжнародної співпраці та можливість долучення до мистецьких освітніх процесів інших країн. Викладачі ОНП беруть участь в конференціях, форумах та симпозіумах. До прикладу, голова Вагнерівського товариства в Україні, професор М.Р. Губаренко регулярно бере участь в щорічних міжнародних симпозіумах Міжнародного Вагнерівського товариства в Німеччині, Греції, Італії, Польщі та ін. країнах. Важливим фактором, що сприяє професійному розвитку викладачів є можливість безкоштовно публікувати свої наукові здобутки у наукових, фахових збірниках Академії. У ЗВО також є «Положення про надання надбавок та доплат працівникам НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/VgK4VmX>), яке було додатково надане ЕГ. Проте, так як цей документ відсутній у відомому доступі на сайті закладу, то НПП з ним не ознайомлені (про що свідчить опитування). Недоліком ОНП є відсутність у ЗВО положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, про що засвідчила бесіда ЕГ з ректором та академічним персоналом. Загалом, викладачі не обізнані з системою преміювання, за що та які досягнення отримують додаткову винагороду.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно відомостей про самооцінювання, в Академії постійно практикуються різні способи стимулювання розвитку викладацької майстерності шляхом впровадження системи заохочень та підтримки, яка базується на створенні умов для вдосконалення професійних навичок й умінь, преміюванні та визначенні досягнень у всіх напрямках роботи працівників: публікуванні монографій, наукових статей, участі у численних конференціях, семінарах, курсах підвищення кваліфікації, стажуваннях, наданні щорічних премій тощо. НПП було підтверджено отримання ними премій, про що вони дізнаються у момент отримання заробітної плати. Тобто цей процес не є відкритим та повністю зрозумілим навіть для самих співробітників. Зі слів гаранта ОНП, у разі необхідності ЗВО один раз на рік може надавати матеріальну допомогу викладачам і співробітникам навчального закладу.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Високий рівень науково-педагогічних працівників, що забезпечують ОНП, їх фаховість та наукова активність у сучасному науковому житті на всеукраїнському та міжнародному рівні (зокрема, їх наукові праці, участь у складі спеціалізованих вчених рад, редакційних колегіях, конференціях тощо), співпраця на міжнародному рівні у проведенні науково-творчих, науково-практичних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До слабких сторін ОНП відносимо відсутність на веб сайті Академії, зокрема в розділі «Аспірантура» відомостей щодо викладацького складу, що забезпечує дану ОНП (загальна інформація, освіта, професійний досвід, перелік наукових публікацій, наукові інтереси). Також у ЗВО відсутній документ рейтингу НПП, недостатньо розроблена система заохочення НПП. Її функціонування вимагає певної конкретизації та реалізації відповідно до існуючого наукового середовища. Рекомендації: на веб сайті ЗВО розмістити детальну інформацію про НПП, їх наукові здобутки; розробити положення або систему заохочення НПП відповідно до їх науково-педагогічної діяльності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП «Культурологія» забезпечена фаховим складом науково-педагогічних працівників. Вони мають значний досвід наукової та педагогічної роботи, а також відповідну кваліфікацію, є учасниками основних наукових подій в Україні (робота у спеціалізованих вчених радах, редакційних колегіях, культурно-мистецьких проєктах). Недостатньо систематизований порядок заохочення не впливає на якість забезпечення реалізації ОНП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В процесі проведення дистанційної експертизи експертна група переконала в реальній наявності матеріально-технічних ресурсів для забезпечення реалізації ОНП «Культурологія». Оцінка та аналіз шляхом огляду аудиторій, лабораторій, концертних залів, бібліотеки й читального залу, медичного кабінету, їдальні, санітарно-технічних приміщень продемонстрували, що навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу здійснюється в достатньому обсязі для здобуття необхідних компетентностей відповідно ОНП. В достатній кількості наявні лекційні аудиторії, що обладнано технічними засобами. В разі потреби, для проведення певних заходів, додатковий технічний супровід здійснює технічний відділ. Бібліотека надає можливість кафедрам звертатись із запитом на закупівлю навчальної літератури, що передбачена ОНП, але відсутня у фондах. Підтверджено наявність та доступність до навчально-методичних матеріалів із кожної дисципліни (робочі програми <https://cutt.ly/ygZqTzt>). На офіційному сайті ЗВО створено розділ з навчально-методичним забезпеченням для дистанційного навчання (<https://cutt.ly/ZgZqPgx>), але наповнення розділу навчальними матеріалами практично відсутнє. Навчально-методичний відділ ЗВО зазначає, що дана проблема виникає через відсутність загальноакадемічної платформи для дистанційного навчання. Експертна група радила налаштувати загальноакадемічний сайт в системі електронного навчання (наприклад, Moodle) для зручності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти за ОНП «Культурологія», а також науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію даної ОНП мають безоплатний доступ до користування інтернетом, бібліотекою та читальним залом, навчальною та науковою базами, аудиторіями та лабораторіями. На безоплатній основі здійснюється користування інформаційними ресурсами, наукометричними базами Scopus і Web of Science. На офіційному сайті ЗВО, у розділі «Бібліотека» представлений змістовний інтернет-путівник основних періодичних видань, електронних колекцій нот, академічних текстів, наукометричних баз, довідників, спеціальних проєктів, веб-сервісів для зручності доступу до таких здобувачами вищої освіти. В ході зустрічі зі здобувачами вищої освіти даної ОНП та представниками структурних підрозділів ЗВО експертна група переконала в доступності й зручності доступу до наукових видань НМАУ ім. П.І.Чайковського (<https://cutt.ly/igZqDE2>), електронної картотеки (<https://cutt.ly/agZqGVp>), електронного каталогу бібліотеки (<https://cutt.ly/qgZqKdG>), робочих програм ОНП (<https://cutt.ly/FgZqXmP>), наукових конференцій (<https://cutt.ly/FgZqBwd/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час роботи експертної групи було встановлено наявність камер спостереження та охорони на території ЗВО. Перевірено і підтверджено, що кожен поверх, приміщення бібліотеки та читального залу, концертні зали та інші приміщення обладнані вогнегасниками, що розташовані на помітних і доступних місцях, меблі не перешкоджають прямому доступу до таких, плани евакуації розміщені на видних місцях, будівля обладнана протипожежною сигналізацією. Медичний пункт, а також кабінет фоніатру працюють на постійній основі та обладнані всім необхідним в повному обсязі. У ЗВО функціонує їдальня. У відомостях самооцінювання даної ОНП зазначено, що серед здобувачів вищої освіти наявні проблеми в сфері психічного здоров'я, що пов'язано із перевтомленням. Проте, посади психолога у ЗВО не передбачено штатним розписом. В ході зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що в разі потреби здобувачі персонально звертаються до викладачів (проф. Юник Дмитро Григорович, проф. Андрущенко Тетяна Вікторівна). Експертною групою з'ясовано, що у разі виникнення побажань чи скарг стосовно освітнього середовища, здобувачі вищої освіти мають можливість анонімно висловити свою думку, скориставшись скринькою довіри у письмовому вигляді безпосередньо у фойє ЗВО, або заповнивши он-лайн форму на офіційному сайті (<https://cutt.ly/RgZq1Ql>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО на постійній основі забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Особам, які мають право на отримання державних пільг, у ЗВО надається соціальна стипендія. Процедура виплати таких стипендій визначена у п.п.1.5., п.п.2.4., п.5, п.6 "Положення про порядок призначення і виплат стипендій у НМАУ ім.П.І.Чайковського" (<https://cutt.ly/ugZq9sM>). Основна інформаційна підтримка здобувачів здійснюється через офіційний сайт НМАУ ім. П.І.Чайковського (<http://knmau.com.ua/>), де здобувач вищої освіти має змогу знайти основні нормативні документи, ознайомитися з розкладом занять, вибірковими дисциплінами, робочими програмами, отримати необхідну інформацію стосовно порядку підготовки та захисту дисертаційної роботи, тощо. Відділ аспірантури та докторантури, науково-педагогічні працівники, наукові керівники своєчасно та в повному обсязі надають здобувачам вищої освіти даної ОНП актуальну інформацію стосовно навчального процесу як безпосередньо у ЗВО, так і он-лайн через соціальні мережі та месенджери. ЗВО відповідно до чинного законодавства в разі потреби здійснює соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Однак експертною групою було виявлено певні недоліки щодо функціонування офіційного сайту ЗВО, що полягають у відсутності логічної структуризації інформації та навігації між головною та другорядною інформацією. Наприклад, виникають проблеми зі швидким та зрозумілим доступом до розділу дистанційного навчання, а також відсутність змістовного наповнення даного розділу. У відомостях самооцінювання зазначено, що формування ОНП частково здійснювалася на основі актуальних вимог на сучасному ринку праці. Але експертною групою виявлено, що у ЗВО відсутній сектор моніторингу ринку праці та консультування в даному напрямі.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Особи з особливими освітніми потребами на даній ОНП не навчаються. В процесі роботи експертної групи було з'ясовано, що у навчальному корпусі ЗВО функціонує ліфт. На інформаційних стендах та офіційному сайті ЗВО розміщено порядок організації супроводу осіб з числа маломобільних груп («Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НМАУ ім. П. І. Чайковського <https://cutt.ly/KgZq4Xf>). Однак, сходи навчального корпусу та санітарні приміщення не обладнані згідно вимог до організації середовища для маломобільних груп, що являється певним недоліком.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Конфліктні ситуації регулюються «Положення про академічну доброчесність, протидію корупції, сексуальним домаганням та дискримінації у НМАУ ім. П.І. Чайковського» (<https://cutt.ly/sgZq5kX>), де встановлено чіткі і зрозумілі процедури вирішення таких ситуацій. Для здобувачів вищої освіти проводять інформаційну лекцію та майстер-класи задля запобігання випадків академічного плагіату. В разі виникнення конфліктних ситуацій під час навчального процесу існує можливість анонімно висловити свою думку, скориставшись скринькою довіри у письмовому вигляді безпосередньо у фойє ЗВО, або заповнивши он-лайн форму на офіційному сайті (<https://cutt.ly/rgZwq8C>). Наявність фактів сексуального домагання, дискримінації, корупції, необ'єктивного оцінювання здобувачами вищої освіти даної ОНП підтверджено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Повне забезпечення матеріально-технічною базою здобувачів вищої освіти для набуття компетентностей передбачених ОП. Вільний та безкоштовний доступ до електронних баз даних, інформаційних ресурсів, навчально-методичних матеріалів. Постійна підтримка здобувачів вищої освіти з боку професорсько-викладацького складу кафедри, відділу аспірантури та докторантури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною ЗВО, зокрема даної ОНП, є відсутність повноцінного освітнього середовища для осіб із маломобільних груп населення, що є головною перешкодою у можливості вступу на ОНП осіб з особливими потребами. Відсутність штатного психолога негативно позначається на формуванні ментального здоров'я здобувачів, а також створює додаткове навантаження на НПП, які виконують роль психолога на волонтерських засадах. Неструктурованість офіційного сайту ЗВО створює перешкоди у зручному та комфортному отриманні інформації. Радимо щосеместрово серед здобувачів вищої освіти проводити анонімні опитування щодо вражень, побажань та скарг, потреб, інтересів, результати яких в подальшому враховувати при формуванні освітнього середовища та перегляду ОНП. Створити сектор моніторингу ринку праці та можливості надання консультацій для здобувачів у зазначеному напрямі. Рекомендовано доопрацювати схему структуризації інформації на офіційному сайті ЗВО. Ввести посаду психолога (організації служби психологічної підтримки) до штатного розпису.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертною групою встановлено, що освітнє середовище та матеріально-технічна база ЗВО в цілому відповідають вимогам ОНП. Проте, існують певні недоліки у вигляді неструктурованості офіційного сайту ЗВО, відсутності штатного психолога, відсутності освітнього середовища для осіб із особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процес розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/NgZwuTB>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/pgZwpsZ>), «Положенням про Вчену раду НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/UgZwslP>), «Положенням про науково-аналітичну раду НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/3gZwfrY>), «Положенням про науково-методичну раду НМАУ ім. П. І. Чайковського» (<https://cutt.ly/jgZwhiS>). Всі документи наявні у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Аналіз інтерв'ювання всіх стейкхолдерів ОНП засвідчив, що організація внутрішнього забезпечення якості освіти відбувається згідно процедур, встановлених у вищезазначених документах.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процес участі здобувачів вищої освіти у періодичному перегляді ОНП регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у НМАУ ім. П.І.Чайковського» (<https://cutt.ly/XgZwlvk>), «Положенням про студентське самоврядування» (<https://cutt.ly/mgZwxlq>), «Положенням про студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти НМАУ ім. П.І.Чайковського» (<https://cutt.ly/IgZwvNY>). Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти експертною групою було встановлено, що відділ аспірантури та докторантури проводить анкетування з метою визначення зауважень та побажань щодо ОНП, результати якого вносяться на розгляд науково-аналітичної ради НМАУ ім. П.І.Чайковського. Здобувачі вищої освіти запевнили, що ОНП адаптується відповідно їх наукових інтересів. Разом з тим, було повідомлено, що менший відсоток з числа НПП проводять опитування в усній формі

щодо якості прочитаного курсу. Представлені результати опитування на офіційному сайті ЗВО значною мірою не відображають аспект зауважень та побажань щодо реалізації даної ОН (<https://cutt.ly/wgZwmky>)

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ОП акредитується вперше, тому перегляд освітньої програми відбудеться по завершенні першого циклу. На офіційному сайті ЗВО на постійній основі функціонує розділ «Стейкхолдери», де запропоновано різні форми співпраці, зокрема: рекомендації та пропозиції стейкхолдерів стосовно ОНП, їх впровадження в освітній процес, участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП, проведення співбесід для здобувачів вищої освіти у НМАУ імені П.І. Чайковського, розміщення інформації щодо наявних вакансій на інформаційних ресурсах НМАУ (<https://cutt.ly/UgZwWey>). Представники роботодавців зазначили, що ними було запропоновано приділити увагу щодо володіння навичками проектного менеджменту та підвищення рівня володіння іноземними мовами (Державна установа «Український інститут»), а також додати до переліку запропонованих навчальних дисциплін (в тому числі й вибіркових) курсів пов'язаними з історією авангарду першої третини ХХ ст. та організації культурно-мистецьких подій (ГО «Інститут Малевича», <https://cutt.ly/AgZwRIN>). В ході зустрічі експертної групи з роботодавцями було з'ясовано, що обговорення ОНП відбувається в переважній більшості в особистому порядку, за участі НПП, які працюють за сумісництвом із представниками роботодавців. Експертною групою було надано рекомендації щодо перегляду форм співпраці зі стейкхолдерами, зокрема потенційними роботодавцями.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЗВО систематично надає інформацію щодо працевлаштування випускників до Міністерства культури України, про що звітується на офіційному сайті НМАУ ім. П.І. Чайковського (<https://cutt.ly/xgZwUFU>, <https://cutt.ly/WgZwO65>). На момент проведення акредитаційної експертизи ОНП «Культурологія» здобувачі вищої освіти (М. Кирдєєва, П. Зубкова) зазначеної ОНП залучені до роботи над грантовими проектами Українського фонду в якості SMM-менеджерів та відділу PR; в якості координатора та розробника навчальних курсів на платформі неформальної освіти «Культурний проект» (А. Шурик, І. Куркова). Однак в ході проведення експертизи було з'ясовано, що конкретна процедура чи сектор з моніторингу ринку праці відсутні, в порівнянні із зазначеною інформацією у відомостях самооцінювання даної ОНП. Рекомендовано розглянути можливість створення служби щодо моніторингу ринку праці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Структурні підрозділи ЗВО, відповідальні за реалізацію ОНП «Культурологія» постійно відкриті до пропозицій та зауважень від стейкхолдерів (<https://cutt.ly/BgZwDZu>). Системою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти було виявлено два основні недоліки в процесі реалізації ОНП: відсутність загальноакадемічної платформи для інформаційного, методичного та дистанційного забезпечення навчального процесу та недоступність для здобувачів вищої освіти за даною ОНП міжнародної практики та стажування за програмою «Еразмус+». На час проведення робіт стосовно ліквідації недоліків (оформлення системи електронного навчання Moodle, платформи проведення он-лайн занять Zoom), на офіційному сайті ЗВО створено розділ для інформаційного, методичного та дистанційного забезпечення навчального процесу (<https://cutt.ly/NgZwG4Q>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП акредитується вперше, тому перегляд освітньої програми відбудеться по завершенні першого циклу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В НМАУ ім. П.І. Чайковського відбувається тісна і конструктивна взаємодія між усіма відділами, що позитивно відзначається на реалізації ОНП «Культурологія». Внутрішні стейкхолдери завжди мають можливість впливати на розвиток ОНП, оскільки для цього створено умови для висловлення пропозицій та зауважень. Всі процедури здійснення освітнього процесу чітко та послідовно визначено у «Положенні про організацію освітнього процесу у НМАУ імені П. І. Чайковського», «Праві на вищу освіту у НМАУ імені П. І. Чайковського», «Положенні про систему

внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НМАУ імені П. І. Чайковського», «Положенні про академічну доброчесність, протидію корупції, сексуальним домаганням та дискримінації у НМАУ ім. П.І. Чайковського», «Положенні про стейкхолдерів НМАУ імені П. І. Чайковського», «Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НМАУ ім. П. І. Чайковського» тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Відкритість та готовність до співпраці як із внутрішніми, так і зовнішніми стейкхолдерами. Організовано умови для анонімного висловлення думки щодо якості надання освітніх послуг. У ЗВО сформовано конструктивне та доступне нормативне забезпечення освітнього процесу. Здійснення постійного внутрішнього моніторингу якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність сектору моніторингу ринку праці, за умови якого рекомендовано створити такий підрозділ із можливістю надання консультацій у зазначеному напрямі. Співпраця зі стейкхолдерами відбувається на основі особистих контактів. Рекомендовано звернути увагу на практику інших ЗВО, на базі котрих проводяться круглі столи, семінари, обговорення тощо за участі зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів з метою продуктивного вирішення зауважень та прийняття побажань щодо змісту ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО сформовані комфортні умови для можливості здобувачів вищої освіти, а також всіх зацікавлених сторін впливу на позитивний розвиток ОНП «Культурологія». Всі процеси, що відбуваються під час реалізації ОНП чітко і конструктивно сформовані у відповідній нормативній базі. Однак для формування високоякісної системи забезпечення якості освіти рекомендовано доопрацювати систему співпраці зі стейкхолдерами та розглянути можливість створення служби щодо моніторингу ринку праці.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО сформовано якісну нормативну базу, яка регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є прозорою і публічною. Експертна група переконалась, що доступ до такої бази є доступним та відкритим. Інформація, яка є публічною в повному обсязі надана на офіційному сайті ЗВО. Встановлено, що всі учасники освітнього процесу, задіяні на даній ОНП дотримуються визначених нормативними документами правил і процедур. Під час проведення акредитаційної експертизи, представники ЗВО та гарант ОНП на прохання експертів безперешкодно надавали необхідну інформацію та документацію.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У встановлені строки ЗВО надав до публічного доступу ОНП «Культурологія» з метою спільного обговорення з усіма зацікавленими сторонами, визначення зауважень та пропозицій (<https://cutt.ly/agZwLtQ>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО на офіційному сайті своєчасно оприлюднив точну та достовірну інформацію про ОНП «Культурологія» в обсязі, достатньому для інформування всіх категорій стейкхолдерів, а також створено зручну он-лайн форму для надання зауважень та пропозицій (<https://cutt.ly/SgZwZ6t>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чітко визначені у нормативних документах і розміщені на офіційному сайті ЗВО у вільному доступі. ЗВО своєчасно розмістив у публічний доступ проект ОНП «Культурологія» з метою отримання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів. ЗВО надав точну та достовірну інформацію щодо ОНП в повному обсязі, де всі зацікавлені сторони мають можливість ознайомитись з її змістом та вплинути на її подальший розвиток.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

В процесі інтерв'ювання експертною групою всіх категорій стейкхолдерів не вдалося встановити наявності підтверджуючих документальних матеріалів щодо результатів проведення анонімних опитувань та письмових звернень (окрім рецензій на ОНП) із пропозиціями та зауваженнями відносно змісту ОНП. У наданих гарантом протоколах засідань та тих, що надані до публічного доступу на сайті ЗВО, відсутні розгорнуті пояснення щодо розгляду й внесення змін до ОНП відповідно зауважень зацікавлених сторін. Рекомендовано вдосконалити процедуру фіксації зауважень та пропозицій, результатів їх розгляду під час відповідних заходів, звітування про стан виконаної роботи щодо вдосконалення змісту ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО сформував достатній рівень прозорості та публічності основних нормативних документів, які забезпечують регулювання освітнього процесу та реалізації ОНП «Культурологія». Однак відсутні документальні підтвердження взаємодії робочої групи ОНП із усіма категоріями стейкхолдерів щодо попереднього обговорення, розгляду та затвердження змін у змісті ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Експертна група провела детальний аналіз освітніх компонентів ОНП, навчального плану, відомостей самооцінювання з метою встановлення дотичності змісту дисциплін науковим дослідженням аспірантів, які виконуються в межах освітньо-наукової програми. Встановлено, що дисципліни, які пропонуються здобувачам відповідають загальному напрямку досліджень, які проводяться на кафедрі теорії та історії культури. Зокрема, йдеться про музичну культурологію та культурологічну біографістику. Підготовка до дослідницької та викладацької роботи здійснюється завдяки отриманню результатів навчання за обов'язковими дисциплінами ОНП, що забезпечують можливість здобуття аспірантом компетентностей, необхідних для розуміння основних тенденцій розвитку культурологічного та культурфілософського знання («Естетичні парадигми сучасності», «Філософія культури»), фундаментальних засад методології («Методологічні засади сучасного філософського знання»). ОНП передбачає також здобуття аспірантом навичок викладацької роботи (Педагогічна практика). Курс англійської мови, окрім загальних мовних компетентностей передбачає частину, яка стосується академічного письма, зокрема в робочій програмі дисциплін наявні завдання, які пов'язані з опрацюванням спеціалізованої літератури з тематики, дотичної до дисертаційних досліджень здобувачів, опанування ними спеціалізованої лексики. Під час фокус-групи

здобувачі засвідчували, що курси, які їм викладаються цілком відповідають напрямам їхніх досліджень і дозволяють отримати знання з методології та музичної культурології, які дотичні до тематики їх дисертацій. Крім того, слід зазначити, що курси для аспірантів викладають НПП, які задіяні до керівництва науковими дослідженнями здобувачів. Відтак, аспіранти позитивно оцінили освітній процес в аспекті реалізації принципу навчання через дослідження.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Аналіз ОНП «Культурологія», відомостей самооцінювання, перевірка кваліфікації та наукових інтересів наукових керівників аспірантів, співставлення їх з темами дисертаційних досліджень аспірантів, дають підстави вважати, що наукова діяльність аспірантів корелюється з напрямками досліджень наукових керівників у відповідності до загального напрямку досліджень кафедри теорії та історії культури НМАУ ім. П. І. Чайковського (<https://cutt.ly/xgZybyt>). Під час фокус-груп аспіранти зазначали, що вони мають змогу вибирати наукових керівників відповідно до своїх наукових інтересів, що сприяє визначенню теми подальшої роботи. Також НПП і Гарант ОНП зазначали, що викладачі, яке керують дисертаційними дослідженнями, мають змогу знайомитися із магістерськими роботами здобувачів під час захистів, визначати найкращих і рекомендувати їм вступати до аспірантури. Аспірантам також відома процедура заміни наукового керівника, чи уточнення теми дисертаційного дослідження.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

На базі ЗВО щорічно поводяться науково-практичні конференції (Наприклад, Міжнародна науково-практична конференція «Молоді музикознавці», Міжнародна наукова конференція з циклу слов'янська мелогогеографія, Міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях»). На запит ЕГ адміністрація Академії надала програми конференцій, в яких присутні секції, що стосуються музичної культурології, а також наявні виступи здобувачів, які навчаються за ОНП 034 «Культурологія» (<https://cutt.ly/IgKbI72>). Крім того, під час зустрічей із стейкхолдерами представники ЗВО-партнерів засвідчували, що їхні університети проводять спільні конференції з НМАУ ім. П. І. Чайковського. Наприклад, спільна конференція з Київською муніципальною академією музики ім. Р. Глієра. Здобувачів також засвідчували, що мають можливість брати участь в наукових заходах, що дозволяє їм апробувати результати власних досліджень. Наукові керівники заохочують аспірантів брати участь в конференціях в інших університетах (наприклад, під час фокус групи з НПП професор Микола Бровко зауважив, що його аспірант в березні 2020 року брав участь в конференції в КНУКіМ «Філософія подієвої культури: теорія і практика»). Матеріально-технічна база ЗВО дозволяє отримати доступ до ресурсів необхідних для проведення власних досліджень. Бібліотека Академії обладнана для комфортної роботи, наявний електронний каталог, доступ до мережі Інтернет. НМАУ П. І. Чайковського має доступ до наукометричних баз Scopus і WoS. Директорка бібліотеки пані Н. Каліберда засвідчила під час зустрічі із ЕГ, що викладачі і здобувачі мають можливість пропонувати закупити в бібліотеку видання, які їм потрібні для роботи, а також кафедри формують перелік періодичних видань, які потрібні для викладання дисциплін чи проведення наукової роботи. В ЗВО діють спеціалізовані лабораторії, в яких аспіранти можуть проводити власні дослідження (наприклад, під час демонстрації матеріально-технічного забезпечення ЗВО було показано Лабораторію етномузикології <https://cutt.ly/ggKQFuu>. Гарант ОНП зазначила, що здобувачі третього рівня вищої освіти можуть проводити свої дослідження, користуючись ресурсами цієї лабораторії). Позитивною практикою є те, що аспіранти можуть безкоштовно публікувати результати своїх досліджень у фахових виданнях НМАУ ім. П. І. Чайковського. «Науковий вісник Національної музичної академії імені П. І. Чайковського», «Проблеми етномузикології», «Часопис Національної музичної академії імені П. І. Чайковського» (останній є фаховим для 034 Культурологія) пройшли ререєстрацію і увійшли в групу Б фахових видань (<https://cutt.ly/jgKnkCy>). Аспіранти на зустрічі із ЕГ засвідчили можливість публікуватися безкоштовно. Інформація про видання, процедури подання статей та рецензування доступна на сторінці ЗВО (<https://cutt.ly/CgKQYbG>). ЗВО слідкує за участю здобувачів в конференціях (<https://cutt.ly/pgKUm4I>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує можливість долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Здобувачі мають можливість брати участь у наукових та мистецьких конкурсах. Аспіранти, які задіяні до роботи студентського наукового товариства зазначали, що ЗВО активно сприяє організації заходів, в межах яких відбуваються майстер-класи та тренінги із закордонними виконавцями, дослідниками музичної культури. В самому НМАУ ім. П. І. Чайковського проводяться міжнародні наукові заходи - конференції, семінари, фестивалі, конкурси, концерти, до яких залучаються відомі науковці, музиканти, культурні діячі та установи багатьох країн світу (Польщі, Італії, Іспанії, КНР, Німеччини, Франції, США та ін.). Аспіранти під час фокус-груп засвідчували, що беруть активну

участь у організації та проведенні означених заходів як доповідачі, члени оргкомітету, співорганізатори. Наприклад, Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 120-річчю від дня народження Франсіса Пуленка проведена за підтримки Французького Інституту в Україні <https://cutt.ly/ggKTrqW> та ін. В НМАУ ім. П. І. Чайковського діють програми культурного обміну. Відділ міжнародного співробітництва зараз працює над розширенням можливостей участі аспірантів в програмах Erasmus+. Загалом в ЗВО розроблено положення, які регулюють участь здобувачів в програмах академічної мобільності. Ці документи є доступними на сторінці Академії, яка присвячена програмі Erasmus+ (<https://cutt.ly/zgKTalF>). На сайті ЗВО розміщено інформацію про участь здобувачів ОНП 034 “Культурологія” в міжнародних проектах (<https://cutt.ly/1gKYzL6>).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

В НМАУ ім. П. І. Чайковського існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються (передусім в освітній процес). Зокрема, серед найновіших видань Академії є “Філософія культури”, колективний видавничий проект під керівництвом Т. Андрущенко та М. Тимошенка, який реалізувався у вигляді навчального посібника. В ньому зібрано напрацювання НПП, які корелюються із їх науковими зацікавленнями. Зокрема, серед авторів видання задіяні НПП, які є науковими керівниками та/або викладачами дисциплін, що входять до освітньої складової ОНП. Зокрема, Андрущенко Т. В., Андрущенко Т. І., Антонюк О. В., Бабушка Л. Д., Беспалий В. А., Бондарчук В. О., Бровко М. М., Вишинський В. В., Гадецька А. М., Кривошея Т. О., Мимрик М. Р., Полянська К. В., Сапіга О. В., Скорик А. Я., Тимошенко М. О., Тишко С. В., Федоренко М. О., Шульга Т. Ю. (<https://cutt.ly/xgKWtH5>). Під час фокус-групи науково-педагогічні працівники також згадували про наукові проекти, результатами яких стали колективні монографії. Наприклад, проф. Микола Бровко демонстрував колективні монографії за його керівництвом, які стали результатом наукових досліджень в галузі культурології: “Культура в сучасних трансформаційних процесах”, “Культуротворчі виміри людини в сучасному універсумі”.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів керується «Положенням про академічну доброчесність, протидію корупції, сексуальним домаганням та дискримінації у НМАУ ім. П.І. Чайковського» (<https://cutt.ly/HgZwBMv>). З метою виявлення плагіату у наукових текстах НПП та здобувачів вищої освіти у ЗВО працює ліцензійна програма Unicheck. Дану інформацію було зазначено у відомостях самооцінювання ОНП «Культурологія», в достовірності чого експертна група переконатися під час проведення акредитаційної експертизи. Разом з тим у ЗВО функціонує анонімна скринька довіри (у фойє ЗВО та он-лайн на офіційному сайті), через яку можна надіслати інформацію про помічені факти порушення академічної доброчесності. Проте, як показало інтерв'ювання НПП та аспірантів, не всі учасники науково-освітнього процесу проінформовані щодо наявності програми для виявлення плагіату, а також алгоритму дій («Положення про академічну доброчесність, «...», п.5) , в разі виявлення академічної недоброчесності. Переважна більшість НПП зазначали, що користуються власними он-лайн платформами для перевірки наявності плагіату в наукових текстах здобувачів. Як зазначалося вище, рекомендовано звернути увагу на доцільність впровадження практики підписання між НПП та здобувачами вищої освіти Декларацій про академічну доброчесність. На момент роботи експертної групи фактів виявлення плагіату зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Організація наукових заходів, до яких залучені аспіранти - міжнародні конференції, конкурси, проекти. При чому аспіранти підтверджують, що вони долучені не лише в якості учасників, але й організаторів. Наявність в ЗВО наукових видань, які пройшли перереєстрацію і увійшли в групу Б фахових видань. Можливість аспірантам публікуватися безкоштовно у фахових виданнях Академії. Матеріальна база ЗВО, яка дозволяє проводити дослідження в галузі музичної культурології. Зокрема, лабораторії музикології. На сайті ЗВО розміщено у відкритому доступі інформацію, яка допомагає аспіранту підготувати усі необхідні документи, розміщено зразки самих документів, путівник з підготовки дисертації до захисту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

ЗВО доцільно розширити можливості міжнародних стажувань для аспірантів, оскільки на цей момент немає програм академічного обміну для третього рівня вищої освіти в межах програми Erasmus+. Спостерігалось

нерозуміння НПП і аспірантами засад реалізації в ЗВО політики доброчесності. Зокрема, більшість учасників фокус-груп не знали, який сервіс перевірки на плагіат впроваджено в НМАУ ім. П. І. Чайковського.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Загалом ОНП відповідає рівню В за 10 критерієм. Разом з тим, ЗВО має звернути увагу на поліпшення політики перевірки робіт на плагіат та розуміння принципів доброчесності здобувачами на НПП.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шевчук Дмитро Михайлович

Члени експертної групи

Матоліч Ірина Яремівна

Боголюбова Ірина Владиславівна